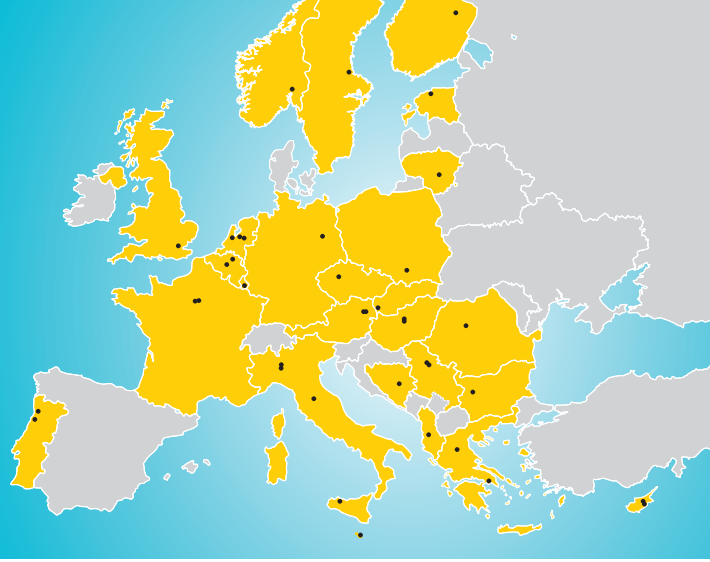

KONTAKTAI

Regioninis aplinkos apsaugos centras,
Vengrijos padalinys,
Ady Endre ut 9-11,
2000 Szentendre, Vengrija
Tel. (36-26) 504-076
Faks. (36-26) 302-137
E-mail: coh@rec.org

www.sinphonie.eu

www.rec.org

Vietoje atliekamo tyrimo turinys

Bendrieji tyrimai vietoje bus atliekami nuo 2011 m. rugsėjo mėn., iki 2012 m. kovo mėn. ir yra skirstomi į toliau nurodytas dalis.

Aplinkos stebėsena

- Vidaus patalpų oro fizinių savybių, cheminių teršalų ir biologinių veiksnių vertinimas tyrimui atrinktų mokyklų trijose klasėse; taip pat bus atliekamas mokyklas supančios aplinkos oro vertinimas. Lygiagrečiai vertinama lauko ir vidaus patalpų oro 18 fizinių ir cheminių parametru, pavyzdžiui, formaldehido, anglies dvideginio koncentracija ir vėdinimo lygis. Vertinimą tam tikroms aplinkai nekenkiančiomis priemonėmis atlieka aplinkos specialistai.
- Aplinkos tyrimas siekiant nustatyti mikrobus ir alergenų (vidaus patalpų dulės ir t.t.). Bus vertinami tam tikri grybeliniai ir bakteriniai žymenys nusėdusiose dulkėse.

Sveikatos vertinimas

- Anketos apie vaikų ir mokytojų sveikatą tyrime dalyvaujančiose mokyklose. Tėvams skirtose anketose bus pateikiami papildomi klausimai, susiję su šeimos sveikatos istorija ir namų aplinka.
- Sveikatos specialistai vaikams tyrimui atrinktose klasėse atliks spirometrinius tyrimus. Tyrimai bus atliekami tik gavus etikos komiteto sutikimą ir tėvų patvirtinimą.
- Dėmesio sutelkimo tyrimus klasėse atliks mokytojai ir sveikatos specialistai. Tyrimas truks 15–20 min. Tyrimai bus atliekami tik gavus etikos komiteto sutikimą ir tėvų patvirtinimą.

Mokyklose atliktų tyrimų rezultatai ataskaitos forma bus prieinami vaikams, tėvams ir mokyklos darbuotojams ne vėliau kaip iki 2012 m. gruodžio mėn.

Mokyklos darbuotojų vaidmuo

Tai, ar su tyrimu susijusi veikla vykdoma sklandžiai ir veiksmingai, priklauso nuo veiksmingo bendradarbiavimo tarp tyrime dalyvaujančių mokyklų darbuotojų ir aplinkos bei sveikatos specialistų. Dalyvaujant tyrimui, mokyklos darbuotojai prisidės prie šio unikalaus tyrimų projekto įgyvendinimo Europos mastu.

Švarus oras
Sveiki vaikai
Šviesesnė ateitis

Kaip šį klausimą sprendžia SINPHONIE?

SINPHONIE (Oro tarša ir sveikata mokyklose: Europos stebėsenos tinklas) – tai sudėtinis tyrimų projektas, apimantis sveikatos, aplinkos, transporto ir klimato kaitos klausimus ir kurio pagrindinis tikslas – pagerinti oro kokybę mokyklose ir vaikų darželiuose. Projektas įgyvendinamas pagal paslaugų sutartį su Europos Komisijos sveikatos ir vartotojų reikalų generaliniu direktoratu (SANCO).

Iš viso SINPHONIE tyrimų projekte dalyvauja net 38 aplinkos ir sveikatos įstaigos iš 25 šalių, kurios dirba siekdamos sumažinti kvėpavimo takų ligų, kurias sukėlė lauko ir vidaus patalpų oro tarša, atvejų skaičių ir jų išvengti.

Ypatingą dėmesį skiriant mokykloms ir vaikų priežiūros įstaigoms, SINPHONIE projektu bus apibrėžtos politikos rekomendacijos dėl taisomųjų veiksnių mokyklų aplinkai gerinti.

Projektas SINPHONIE grindžiamas tuo, kad teisė į švarų orą mokyklose yra neatsiejama teisės į sveikatą dalis.

SINPHONIE veikla

Įgyvendinant SINPHONIE projektą bus vykdoma daugybė įvairių aplinkos ir sveikatos tyrimų, kurių rezultatai bus analizuojami remiantis esama informacija šiais klausimais. Atlikus tokius tyrimus bus galima išsamiai įvertinti riziką dėl klasių oro kokybės poveikio vaikų sveikatai ir mokymosi rezultatams.

Mokyklos aplinkai poveikį gali daryti įvairūs veiksniai, pavyzdžiui, supančios aplinkos eismas, šildymo būdas ir vėdinimo tipas (natūralus arba mechaninis). Siekiant nuspręsti, kur, kada ir koku būdu bus vertinamas taršos lygis, būtina atsižvelgti į visus pirmiau išvardytus veiksniai. Kadangi aplinka, supanti mokyklos pastatą, turi didžiausią įtaką patalpų oro kokybei, atrenkant mokyklas tyrimui, vieta yra vienas svarbiausių kriterijų. Taigi, tam, kad būtų galima pagrįstai palyginti skirtingų mokyklų aplinką, tyrimui turėtų būti atrinktos ir miesto, ir kaimo mokyklos, taip pat mokyklos, esančios žaliojoje zonoje ir aplinkoje, kuriose didelis eismas ir išvystyta pramonė.

Tyrimai vietoje bus atliekami žiemą, nes šildymas taip pat turi didelę įtaką vidaus patalpų oro taršai. Baigus tyrimus, įstatymų kūrėjams, architektams, statybų vadovams, mokiniams ir mokyklų darbuotojams bus parengtos rekomendacijos dėl Europos mokyklų patalpų oro kokybės gerinimo.

Aplinkos ir sveikatos svarba

Jau devintajame dešimtmetyje, Europos valstybėms pradėjus naikinti pagrindines aplinkos grėsmes žmogaus sveikatai, Europoje pradėta skirti vis daugiau dėmesio ryšiui tarp aplinkos ir jos poveikio sveikatai ir gerovei. Šis procesas skatinamas kas penkerius metus rengiant ministrų konferencijas, kurias organizuoja Pasaulio sveikatos organizacijos (PSO) Europos regiono komitetas. Svarbiausias šio proceso įvykis – PSO Europos regiono valstybių narių 2010 m. pasirašyta Parmos deklaracija dėl aplinkos ir sveikatos. PSO taip pat bendradarbiauja su Europos Komisija, kuri 2004 m. priėmė Europos Sąjungos aplinkos ir sveikatos šešerių metų veiksmų planą.

Dėmesys mokykloms

Vidutiniškai Europos gyventojai 90 proc. laiko praleidžia patalpose. Atsižvelgiant į tai, kad patalpų oro kokybė (angl. IAQ) paprastai yra prastesnė nei lauko aplinkos oro kokybė, patalpų oro kokybė daro didžiulį poveikį gyvenimo kokybei ir sveikatai. Vaikai ir mokyklos darbuotojai didžiąją dienos dalį praleidžia mokyklos pastate. Taigi, sveikatai palanki mokyklos aplinka gali turėti tiesioginę įtaką vaikų sveikatai ir skatinti veiksmingą mokymąsi, kuris lemia, kad vaikai augs sveiki ir gabūs. Dėl prastos patalpų oro kokybės mokyklose vaikams gali grėsti rimtos sveikatos problemos, nes jiems oro tarša kenkia daug labiau nei suaugusiesiems. Tačiau prasta patalpų oro kokybė kenkia ne tik vaikams, bet ir mokytojams bei kitiems mokyklos darbuotojams.

Daugiau nei vienas iš trijų vaikų Europoje serga bronchine astma arba yra alergiškas, o kvėpavimo takų ligų atvejų kasmet daugėja, ypač Vidurio ir Pietryčių Europoje. Akivaizdu, kad būtina skubiai spręsti vidaus patalpų taršos klausimą mokyklose.

